

Phẩm 2: BIẾN HIỆN¹

Bấy giờ trong thành Ba-la-nại có một vị trưởng giả tên là A-cụ-lợi, có một người con tên là Dã Dã (*nước Tấn gọi là Bảo Xứng*). Năm Bảo Xứng được hai mươi bốn tuổi bỗng sinh ra điều kỳ diệu, mỗi khi chàng cất chân đều có đôi guốc bằng ngọc lưu ly hiện ra. Cha mẹ rất quý điểm dị thường ấy nên đặt tên chàng là Bảo Xứng, xây riêng cho chàng một ngôi nhà, trong đó các chỗ ở hợp với thời tiết nóng lạnh khác nhau, luôn có kỹ nữ tấu nhạc suốt đêm ngày. Vào một ngày nọ, Bảo Xứng giữa đêm choàng tỉnh dậy, nhìn thấy các nàng hầu ngủ say dưỡng như những cái xác không hồn, máu mủ chảy đầy, chân tay rời rã, nằm la liệt khắp cả gian phòng tựa như bãi tha ma. Chàng hoảng hốt bỏ chạy ra cửa thì cửa liền tự mở. Lúc ấy đất trời tối tăm mù mịt chỉ thấy một tia ánh sáng, chàng theo đó chạy đến cửa thành phía Đông, cửa thành lại tự mở. Một vầng sáng tỏa chiếu tại vườn Nai, chàng tìm theo vầng sáng ấy đi đến chỗ Đức Phật. Vừa nhìn thấy tướng Đức Phật tốt đẹp lạ thường, diện sáng trong lành, thân cao vòi voi, tâm trạng cuồng loạn, kinh hoàng của chàng đều tan biến. Chàng cất tiếng than:

–Lâu nay ta ở mãi trong ngục ái ân, bị gông cùm danh sắc trói buộc, chẳng bằng nay theo Đấng Tối Tôn lại không được giải thoát sao?

Đức Phật dạy:

–Này chàng trai, hãy khéo đến với Bậc Toàn Giác. Nơi đây không có sự lo âu, tất cả hành² đều vắng lặng.

Bảo Xứng đến trước lạy dưới chân Đức Phật rồi đứng qua một bên. Đức Phật vì Bảo Xứng thuyết pháp, nghe xong chàng liền đắc được pháp nhãn vô cấu, bèn rời chỗ đứng tới trước Phật bạch:

–Cúi xin Thế Tôn cho con được làm đệ tử.

Đức Phật tuyên nói:

–Thiện lai Tỳ-kheo.

Bảo Xứng được thâu nhận thành Sa-môn.

Sáng sớm các cô gái thức giấc không thấy chàng Dã Dã, hoảng hốt tìm kiếm khắp nơi, than vắn thở dài khóc lóc. Trưởng giả hoảng sợ mới hỏi cớ sự, các nàng hầu thưa:

–Không biết Bảo Xứng nay ở đâu?

Trưởng giả lo sợ, lập tức sai người cõi ngựa tìm kiếm khắp nơi. Còn trưởng giả thì cõi xe của con mình chạy về phía Đông tìm kiếm. Con đường dẫn ông tới một con sông tên Ba-la-nại. Vượt qua dòng sông, trưởng giả tìm thấy đôi guốc báu của con cởi bỏ lại bên bờ sông. Ông liền theo dấu chân thẳng đến vườn Nai. Đức Phật dùng phuơng tiện, khiến cho hai cha con không thấy nhau.

Trưởng giả thấy uy nghi trang nghiêm và thân tướng tốt đẹp của Đức Phật trong lòng mừng lo lẫn lộn quên mất sự cung kính, vội hỏi Đức Phật:

–Con của tôi tên là Bảo Xứng, dấu chân của nó tới đây, Đức Cù-dàm có thấy không?

Đức Phật bảo trưởng giả:

–Nếu con của ông ở đây, lo gì mà không thấy.

Đức Phật thuyết pháp cho ông:

¹. Còn có tên là phẩm Thiện Lai.

². Hành: tạo tác của thân, miệng và ý.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẶNG KINH

–Sinh tử do si mê, sự ân ái nào cũng có chia ly, trừ bỏ hai mươi ức (2.000.000) điều ác sẽ đạt được quả Dự lưu.

Lúc ấy tâm của Bảo Xứng thông suốt, liền chứng quả A-la-hán. Cha con gặp nhau nhưng tình cảm không còn luyến tiếc như trước, trưởng giả vui mừng rời chỗ ngồi bạch Đức Phật:

–Hôm nay tâm con rất hân hoan, trong lòng có hai điều vui: một là vui vì được diện kiến Thế Tôn, thấu hiểu được pháp, hai là vui vì xa lìa được ái nhiễm.

Lúc bấy giờ, Bảo Xứng có bốn người bạn thân là Phú Nhục, Duy-ma-la, Kiều Viêm Bát và Tu-dà. Họ nghe Bảo Xứng đã xuất gia làm Sa-môn, vừa mừng vừa kinh ngạc đến nỗi lông tóc dựng đứng bảo nhau:

–Bảo Xứng là người đức cao trọng vọng, trí tuệ hơn người, danh tiếng vang lừng cả nước, chúng ta đều quy phục anh ấy, nay đã là Sa-môn. Chắc hẳn đạo ấy rất thù thắng nên mới khiến anh ấy bỗng nhiên bỏ sự vinh lợi ở đời như thế? Chúng ta nên cùng nhau đến gặp Đức Phật và để thăm hỏi Bảo Xứng.

Họ liền cùng đi. Vừa thấy khung cảnh chỗ Phật ngự, nhờ hạnh nguyện lúc trước nêu họ lập tức sinh tâm hân hoan, được thông suốt, đầu mặt sát đất đảnh lễ rồi đến trước bạch Đức Thế Tôn:

–Đã từ lâu tâm chúng con trống rỗng, khao khát tìm đạo để được chuyển hóa. Cúi xin Ngài đừng vì sự thô lậu của chúng con, cho chúng con được làm đệ tử.

Đức Phật tuyên nói:

–Thiện lai Tỳ-kheo!

Tất cả đều được thâu nhận thành Sa-môn. Đức Phật giảng cho họ cội nguồn ý nghĩa của tâm, giải bày con đường thanh tịnh tâm thức. Vừa nghe xong tâm họ được thông suốt liền chứng quả A-la-hán.

Bấy giờ kế bên Ba-la-nại có một huyện tên gọi là Đồ. Năm mươi người trong huyện ấy có việc sang nước Ba-la-nại, nghe tin các chàng trai Bảo Xứng, Phú Nhục... đều xuất gia làm Sa-môn, đều sinh ý nghĩ: “Các chàng trai con nhà trưởng giả này tánh tình vốn kiêu ngạo, thích vui chơi, phóng túng, tài nghệ lại hơn người nhưng đều cảm hóa theo đạo. Đức Cù-đàm ắt hẳn là vị Thần mới khiến hàng quý tộc không còn nghĩ đến vinh hoa”.

Mọi người đều phát khởi tâm niệm muốn đến chỗ Phật. Lập tức họ cùng lên đường thẳng đến vườn Nai. Do tâm nguyện lúc trước đúng thời được hóa độ nên gặp Đức Phật họ liền tâm khai ý giải, xin làm đệ tử. Đức Phật tuyên nói:

–Thiện lai Tỳ-kheo!

Họ đều được thâu nhận thành Sa-môn. Nhờ nỗ lực tu tập đúng theo lời Phật dạy nên các Tỳ-kheo này nhanh chóng thể đạt pháp yếu, trừ bỏ cầu nhiễm, thoát khỏi sự trói buộc của phiền não, đều chứng quả A-la-hán.

Lúc bấy giờ có một đám đông tụ hội trong vườn Nai ăn uống ca múa. Khi ấy có một thiếu nữ nhan sắc cực kỳ diễm lệ, đang nhảy múa giữa chúng hội. Mọi người trong lòng đều hân hoan, vô cùng ưa thích. Cô gái đang nhảy múa chưa xong thì bỗng nhiên biến mất. Mọi người mất thú vui nên buồn bực lo sợ lẩn lộn cùng nhau đi tìm, đến chỗ Đức Phật. Họ hỏi Ngài:

–Vừa rồi có một cô gái cùng ca múa với chúng tôi đi đến đây. Đức Cù-đàm có thấy nàng chăng?

Đức Phật bảo mọi người:

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẶNG KINH

– Hãy tự quán thân mình, quan sát người khác làm gì. Sắc dục là vô thường, có hội họp thì có chia ly, giống như bọt nước nổi. Kẻ ngu ôm ấp, buộc ràng với sắc dục nên tai họa do đó sinh ra. Thân là vật chứa sự khổ, chúng sinh đều như thế.

Khi nghe xong tâm của mọi người bừng tỉnh, xin xuất gia làm Sa-môn. Đức Phật trao truyền giới pháp, dẫn dắt các vị ấy đến địa vị Kiến đế (*chứng ngộ chân lý*), khiến tất cả đều đắc quả Ứng chán.

Đức Phật dạy:

– Nay các Tỳ-kheo, các ông, mỗi người hãy lên đường độ cho tất cả chúng sinh. Theo chỗ linh ngộ pháp tùy duyên làm người dẫn đường đưa họ qua cầu, truyền bá giáo pháp để tất cả đắc được pháp nhẫn, hoằng dương Tam bảo, nhổ tận gốc ái, tận trừ cội sinh tử khiến họ thể đạt Niết-bàn. Nay một mình Ta sẽ đi đến vùng Ưu-vi-la.

Các Tỳ-kheo vâng nhận lời dạy, đầu mặt sát đất đánh lỗ dưới chân Đức Phật, đi nhiễu quanh Đức Phật ba vòng rồi từ đó mỗi người một hướng ra đi.

M